

KRONIKA

ARCHEOLOGICKÉ
OHLODÁVÁNÍ PODZEMNÍCH OKRAJŮ HUDBY.

„Slibte mi, že u nás nebudete alespoň rok vystupovat“ aneb Malá historie jednoho archeologického orchestru

Zdeněk Beneš – Luboš Rypka

V roce 2022 vydává své již druhé dlouhohrající CD alternativní hudební uskupení Typ Skršín, které je již od počátku úzce spjato s archeologií. Jelikož členům kapely samochvála nesmrdí a jsou si vědomi určitého přínosu pro dějiny milovaného oboru, předkládáme následující zhuštěný text o historii ansámblu.

ÚVOD

Člověk je tvor kulturní a archeologie jako vědní disciplína má tvůrčí projevy různých archeologických kultur takřkajíc přímo v popisu práce. Čím se ale studenti archeologie zabývají mezi přednáškami, či když odloží rýč, škrabku a špachtli? I v našich soukromých životech se kultura a umění často do té archeologie pletou. Jednou třeba někoho napadne: Založme kapelu! Nu a tak vznikl Typ Skršín. Co to je ten „typ Skršín“? Odborníkům na dobu kamennou netřeba nic blíže vysvětlovat. Pro ostatní – jde o jemnozrné světle šedé křemence, jejichž výchozy se nalézají v severozápadních Čechách mezi obcemi Skršín (okr. Most) a Žichov (okr. Teplice) a které byly díky své pevnosti a štěpnosti vhodné pro výrobu štípaných nástrojů. Právě lokalita Skršín dala tomuto typu křemence i své jméno (*Malkovský – Vencl 1995*). Pro název kapely si jej zakládající členové zvolili jistě hlavně kvůli jeho zvukomalebnoti. A pak jde o název natolik divný, že se vlastně pro kapelu výborně hodí.

DŘEVNÍ HISTORIE (2003–2007)

Zakládajícími členy byli v říjnu 2003 spolužáci ze tří po sobě jdoucích ročníků oborů pravěké a raně středověké archeologie či klasické archeologie na FF UK v Praze. Některá jména původních členů jsou nejspíše známá, jiná budou dnes již asi překvapením: Lucie Šmahelová¹ – kytara, zpěv, Jiří Košta² – baskytara, zpěv, Josef Matiašek³ – zpěv, včetně hrdelního, zobcová flétna, František Flek⁴ – zpěv, Klára Křenková (dnes Fleková)⁵ – zpěv, saxofon, Tereza Davidová⁶ – šamanský buben, zpěv, Luboš Rypka⁷ – zpěv, drobné alternativní nástroje a Katarína Chlustiková (dnes Mašterová)⁸ – zpěv. O dva koncerty později se, převážně jako hosté, přidali ještě Richard Malát⁹ – příčná a zobcová flétna, Kristýna Urbanová¹⁰ – uzbecký buben,

1 Archeoložka Regionálního muzea v Českém Krumlově, v současné době na mateřské dovolené.

2 Archeolog Oddělení pravěku a antického starověku Národního muzea, kurátor raně středověké sbírky.

3 Do nedávné doby terénní technik a dokumentátor Oddělení archeologie středověku – pracoviště Pražský hrad, ArÚ AV ČR, dnes závozník létajícího Beranova pivovaru v Trávníčku.

4 Terénní technik a dokumentátor NPÚ, územní odborné pracoviště Praha.

5 Archeoložka Oddělení starších českých dějin Národního muzea, kurátorka fondu historické archeologie – sbírky obecných kovů a keramiky.

6 Archeoložka Muzea Podblanicka.

7 Dříve archeolog Regionálního muzea v Teplicích, dnes archeolog Muzea města Ústí nad Labem.

8 Dříve archeoložka Oddělení archeologie středověku – pracoviště Pražský hrad, ArÚ AV ČR, dnes pracuje v Oddělení umění 19.–21. století v Ústavu dějin umění AV ČR.

9 Po bakalářském stupni archeologie zběhnul na stavební fakultu ČVUT, dnes působí na Katedře geofyziky FSV ČVUT a externě též v Ústavu hydrogeologie, inženýrské geologie a užití geofyziky PřF UK. Nadále působí i jako flétnista v několika progresivně-rockových a blues-rockových kapelách (Cuprum, Blue Job Band, 333).

zpěv a Tomáš Klír¹¹ – tamburína. V roce 2005 pak přibyla Jana Novotná¹² – housle a v roce 2006 Veronika Křenková (dnes Matiašková)¹³ – akordeon. Tím se personální obsazení vyšplhalo v dobách největší slávy na neuvěřitelný počet 13 členů!¹⁴

Prvním koncertem, po pouhých dvou mejdanech u Jiřího Košty doma v panelovém bytě na sídlišti Dědina v Ruzyni, bylo vystoupení na pasování studentů 1. ročníku Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK na hradě Točniku. Ostatně kvůli pasování na Točniku vlastně i nápad se založením kapely během léta a podzimu roku 2003 postupně vznikala, a i když mělo jít původně jen o jednorázovou záležitost, od té doby na této akci Typ Skršín vystoupil již mnohokrát, ba stalo se dobrým mravem, že na ní téměř nikdy (až na malé výjimky) nechyběl. Již od počátku se kapela profilovala jako undergroundová či alternativní, neboť tento typ hudby poslouchala převážná část zakládajících členů, a pak také toto těžko uchopitelné žánrové zařazení plně vystihovalo tehdejší hráčské a pěvecké možnosti skupiny. Pro druhé vystoupení (či spíše veřejnou zkoušku) si kapela zvolila tehdy legendární squat Milada v Praze-Troji,¹⁵ třetí vystoupení proběhlo v duchu undergroundové tradice koncertů maskovaných za soukromé oslavy jako oslava narozenin L. Rypky v hostinci Na Hrádku v Břevnově a sklidilo u nicnetušících štamgastů patřičný rozruch. Mladé seskupení se teprve sehrávalo, až 22. 3. 2004 měl přijít křest ohněm během čtvrtého vystoupení na prknech staroslavné pražské hospody Na Slamníku.¹⁶ Další vystupující spřátelenou kapelou byl např. undergroundový Ginnungagap (kde působili i tehdejší studenti archeologie Ivo Štefan a Jakub Žid) nebo revival ruské ska-kapely Leningrad. Typ Skršín vystoupil až v úplném závěru večera, přičemž narůstající trému po skvělých výkonech předchozích kapel vydatně zaháněl vypitými pivy. Nutno dodat, že výkon takto posilněné kapely nebyl tehdy ještě natolik sladěn s vkusem obecnosti, čehož výsledkem byl i závěrečný výrok výčepního, jenž je zároveň titulem tohoto povídání.¹⁷ Rok 2004 byl rokem pro tuto sestavu zdaleka nejpłodnějším – zahrála totiž celkem sedmkrát, což se pak již před rozpadem první sestavy v roce 2007 nepodařilo překonat. Hrál se například při příležitosti vydání zábavného kulturního občasníku Hlavec v klubu U Rafa na Hanspaulce, vydávaného otcem F. Fleka, výtvarníkem a grafikem Rudolfem Flekem,¹⁸ a na dalších kulturních akcích. Začala trvalá spolupráce se soubory jako Cain da Breth,¹⁹ Skrytý půvab byrokracie,²⁰ Ruce naší Dory,²¹ Původní Bureš nebo Nohaband. Jako upoutávku

10 Naposledy archeoložka Oddělení pravěku a antického starověku Národního muzea, kurátorka sbírky doby římské a stěhování národů, dnes na volné noze (projekt Jak obláci pračlověka).

11 V současné době vedoucí Ústavu pro archeologii FF UK.

12 Po absolvování psychiatrie na 1. LF UK dnes pracuje jako psychiatr v ambulantní péči.

13 Po absolvování oboru překladatelství a tlumočnictví italštiny a francouzštiny na FF UK dnes působí jako překladatelka z italštiny a francouzštiny na volné noze.

14 Zpravidla však kapela vystupovala v počtu 8–10 členů, což i tak bylo na některá menší pódia příliš...

15 Ten byl o šest let později definitivně vyklizen policií, na čemž kapela nenese žádnou vinu.

16 Hostinec Na Slamníku je legendární podnik se středověkými kořeny (*Kopáč – Stančík 2021*, 294–297).

17 Z tohoto koncertu se dochoval zvukový záznam, pro nějž nakreslil obal Jakub Žid. Společně se zlomkem křemence typu Skršín v igelitovém pytlíčku byl v limitované číslované edici 10 kusů nabízen zájemcům na dalších koncertech.

18 Z koncertu ze 14. 5. 2004 v klubu U Rafa vznikl další zvukový záznam, který byl rovněž distribuován v omezeném číslovaném nákladu 10 kusů na CD opět opatřeném obalem z dílny Jakuba Žida, včetně přiloženého obligátního křemence typu Skršín.

19 Kapela vznikla shodou okolností rovněž na podzim 2003 (stejně jako Typ Skršín) kvůli vystoupení na pasování studentů archeologie na hradě Točniku. Ostatně její kytaristka a zpěvačka Monika Švecová (dnes Minajevová) rovněž archeologii vystudovala.

20 Kapela založená roku 1999 saxofonistou a kytaristou Romanem Plischkem, baskytaristou Josefem Jindrákem a vokalistou Jakubem Židem z původních členů skupiny Ginnungagap, doplněná v letech 2004–2009 bubeníkem Romanem Kollinerem a od roku 2011 klávesákem Janem Faixem. Za zmínku jistě stojí jejich ryze archeologická píseň *O smrti a znovuzrození*. Jakub Žid se v roce 2009 stal součástí druhé inkarnace Typu Skršín. Na pozici zpěváka jej pak ve Skrytém půvabu byrokracie v roce 2015 nahradil Ivo Štefan, původní zpěvák zaniklé kapely Ginnungagap (1999–2003) a nyníjší přednášející v Ústavu pro archeologii FF UK.

21 Frontman této skupiny, hudebník, básník a dramatik Milan „S.d.Ch.“ Vojtišek, pak v roce 2012 vypomůže obnovenému Typu Skršín na kytaru. V sestavě Rukou naší Dory se také v letech 2012–2016 objevili dva členové „nového“ Typu Skršín, Karel Kučera (baskytara) a Marek Fišer (bicí).

Obr. 1. Typ Skršín hraje Madame Sanssouci v klubu U Rafa dne 14. 5. 2004. Zleva doprava: Katarína Chlusková (dnes Mašterová), Tomáš Klír, Klára Křenková (dnes Fleková), Jiří Košta, Josef Matiašek, František Flek, Luboš Rypka.

Obr. 3. Skupinová fotka Typu Skršín po koncertě 17. 3. 2006 v klubu U Rafa. Svrchní řada zleva doprava: Luboš Rypka, František Flek, Josef Matiašek, Veronika Křenková (dnes Matiašková), Klára Křenková (dnes Fleková), Jiří Košta. Spodní řada zleva doprava: Richard Malát, Jana Novotná, Tereza Davidová, Katarína Chlusková (dnes Mašterová).

Obr. 2. Momentka z 11. koncertu Typu Skršín dne 22. 4. 2005 v klubu U Rafa. Zleva doprava: Kristýna Urbanová, Lucie Šmahelová, Josef Matiašek.

k Festivalu spodních proudů Mlým o Typu Skršín ve své recenzi S. T. Grombach²² napsal: „*Tahle mladá kapela (nejen dobou trvání, ale i věkem svých členů) má za sebou jen tři koncerty a několik zkoušek, které spíše připomínají mejdany. Ostatně uvolněnost a nadšení jsou největší přednosti souboru. A samozřejmě ulítlé texty, šilené kostýmy, poetičnost v industriálním světě, melodie v undergroundu.... A ty mladá děvčata – jakoby Sylvie Plath hrála na kytaru, Jana z Arku k tomu zpívala a rytmus udávala indiánka z kmene Navahů! Ale to by tam nesměl být i mužský element – muslimský raper, plastikovský basový kytarista a další hlukaři i virtuóзовé (např. příčná flétna!). Nejlepší je skladba, ve které se rytmus vytukává mikrofonama na hlavy anebo text: já jdu, boty si obuju, kabát si obleču a nikam nedojdu... A to jsem málem nezminil úžasného a nepostradatelného člena kapely vzezřením Billa Gatese, který má za úkol stát na pódiu, usmívat se, držet v ruce tamburinu (úderý na ni jsou spíše mimoděčné) a v jedné písni si nasadit černošskou hlavu. A kdepak se vzala taková podivuhodná kapela – fakulta UK oboru archeologie nám ji vychovala! Chvála Karlu IV.!* Úspěšná sezóna 2004 byla zakončena vystoupením na pasování archeologů na hradě Točnicku, mj. s pražskou big-beatovou kapelou The Psychedelic Spiders of Dr. Spoon.²³

V roce 2005 Luboš Rypka vytvořil internetové stránky, které dodnes fungují.²⁴ Na nich byly publikovány texty některých písní, bylo rovněž možné stáhnout si některé živé zvukové záznamy z koncertů ve formátu .mp3. V roce 2005 odehrál Typ Skršín šest koncertů – v Praze na Císařské louce tehdy pod názvem „Ostrov Dr. Moreaua“ uspořádal dokonce i vlastní jednodenní festival „divných“ kapel. V roce 2006 kapela zahrála již pouze třikrát, nicméně její účast na akci pod názvem „Mezinárodní Hlavec žen“ v klubu U Rafa, organi-

²² Jméno S. T. Grombach je alter-egem majitele jednoho malého pražského vydavatelství alternativní kultury.

²³ Ta má ostatně s archeologií rovněž leccos společného. Jejich bubeníkem je Vladimír Slunečko, kurátor eneolitu v Oddělení pravěku a antického starověku Národního muzea, a kytaristou a frontmanem Jakub „Kubís“ Janča, častý brigádník na pražských archeologických výzkumech. Text písně *Archaia* vypovídá dostatečně jasně o realitě archeologických záchranných výzkumů přelomu starého a nového tisíciletí.

²⁴ <http://www.skrsin.wz.cz/>

zované při příležitosti dalšího vydání undergroundového časopisu Hlavec, byla opět zaznamenána písničkářem Jakubem Nohou na sampler. Poněkud kuriózní, avšak nakonec neuskutečněnou událostí mělo být vystoupení na Pražském hradě u příležitosti narozenin Jana Frolíka (otázka: „Je to dobrý nápad?“ byla – asi ku prospěchu oslavence – zodpovězena negativně). Dne 21. října 2006, na dalším točnickovém pasování studentů, se kapele patrně podařilo „překonat“ svůj výkon v hospodě Na Slamníku z roku 2004. Tento koncert je dodnes pamětníky považován za nejhorší – uvedme, že nejhorší koncert staré sestavy, neboť nová sestava má své jiné nejhorší koncerty. Zápis z kapelního webu konstatuje, že: „... tři ohlášené absence (před akcí) a 2 zcela neohlášené (během akce). Znavenou zpěvačku jsme uložili ke spánku těsně před koncertem a záskok na kytaru si v průběhu svého minimalisticky pojatého hraní na jednu strunu musel odskočit, přičemž se už nikdy více nevrátil... Rozjařený zpěvák odzpíval část jedné skladby vleže v prachu na podlaze, zbytek textů (po demonstrativním odpojení mikrofonu zvukařem) oddeklamoval do trouby od prvorepublikového gramofonu... Všichni ostatní zcela mimo rytmus. Několik nepovedených zkrácených starých písní, a navíc několik zcela nových, o kterých jsme předtím nevěděli, že je známe. Basák si ještě před koncem vystoupení stihl zadeklamovat pár svých, předem neohlášených, nových textů... Závěrečné asi půlhodinové ničení cizích bubnů... Spadlé čelisti a nevěřící pohledy... Underground ve svojí nejhrubší podobě. Typ Skršín zcela spolehlivě vyhnal zbylé osazenstvo z hradu.“ Toto vystoupení jakoby předznamenalo brzký zánik staré sestavy. Její poslední koncert byl odehrán 16. 3. 2007, příznačně takřkajíc na „domovské“ scéně v klubu U Rafa v Praze na Hantspaulce. V roce 2007 se na oficiální výběr undergroundových kapel „Czech and Slovak Underground Vol. 4“²⁵ dostala živá nahrávka písně *Boty*, kterou na Silvestra téhož roku svým osobitým způsobem zremixovala elektro-popová kapela Midi Lidi.²⁶ Tou dobou byla však kapela již minulostí.

NOVÝ ZAČÁTEK (2009/2010–?)

Jakkoliv byly aktivity Typu Skršín rokem 2007 ukončeny, některým starým členům budoucnost kapely zjevně nedala spát. S jistotou lze říci, že na V. protohistorické konferenci (Archeologie barbarů) v září 2009 se Luboš Rypka již pokoušel o nábor nových vhodných členů z okruhu pražské katedry archeologie. Zde se mu na základě milosrdné lži příslibu „většího než malého množství fanynek ženského pohlaví okolo každého kytaristy rockové skupiny“ podařilo zlanřit na pozici druhého kytaristy Zdeňka Beneše.

Na přelomu let 2009 a 2010 se skutečně začala v hudební místnosti pražských studentských kolejí na Větrníku občasné scházet skupina osob, sestavená z původních členů (Lucie Šmahelová, Richard Malát, Jana Novotná, Luboš Rypka a František Flek) a nově příchozích (Zdeněk Beneš²⁷ – elektrická kytara; Karel Kučera²⁸ – baskytara; Marek Fišer²⁹ – bicí), a hrát staré písně Typu Skršín v částečně nových aranžích. Tyto počáteční snahy vyvrcholily „comebackovým“ vystoupením se šesti nazkoušenými staronovými písněmi dne 6. 11. 2010 na tradičním pasování studentů archeologie na Točniku. Zkraje roku 2011 se zkoušky nové kapely zintenzivnily a kromě zkoušení písní starých začaly vznikat i písně zcela nové. Během jara se tak v podstatě velmi rychle vyklubal lesní megaopus *Hercynský les* na text G. J. Caesara (skutečná pocta protohistorickému bádání) nebo *Jaro* s textem Egona Bondyho a Petra Formše. Na koncertě 6. 5. 2011 v klubu U Rafa se pak definitivně vyprofilovala sestava nového Skršínu ve složení: Lucie Šmahelová – kytara a zpěv, Zdeněk Beneš – kytara, Karel Kučera – baskytara, Marek Fišer – bicí, Luboš Rypka – zpěv a perkuse, Jana Novotná – housle.³⁰ Jako hosté se koncertu zúčastnili také Jakub Žid, jenž se ve skutečnosti stal nedílnou součástí nové sestavy,³¹ a František Flek³² s Jiřím Koštou ze staré

25 Vyšlo u brněnského vydavatelství Ears & Wind Records v roce 2007.

26 Dostupné <https://soundcloud.com/midilidi/sets/midi-lidi-remixy-vas-2007-2014-1>

27 Od roku 2012 archeolog Ústavu archeologické památkové péče středních Čech.

28 Absolvent Ústavu pro archeologii FF UK, dnes v Odboru památkové péče Hl. m. Prahy.

29 Knihovnik Vojenského historického ústavu.

30 Jako občasný host na příčnou flétnu se koncertů účastnil ještě několik let i Richard Malát.

31 Jakub Žid, původně též student archeologie na FF UK, se účastnil zkoušek již od roku 2009, ne vždy se mu však dařilo sladit koncerty s prací maskéra v Národním divadle a posléze v divadle Na zábradlí. Jinak je to všestranný audiovizuální umělec.

sestavy. Kapela začala zkoušet ve skutečných sdílených zkušebnách na studentských kolejích na Strahově a posléze v Podolí.³³ V témže roce kapela sehrála šest koncertů a prožila mnohá dobrodružství – kupříkladu se ihned politicky projevila účastí na happeningu „United for Global Change“ 15. 10. 2011 přímo před Pražským hradem na Hradčanském náměstí.

V dalších letech kapela postupně zintenzivňovala svou koncertní aktivitu – stále více opouštěla Prahu a vydávala se prozkoumávat další místa naší republiky. Kupříkladu hned zkraje roku 2012 Brno – pro pražskou kapelu samozřejmě výzva. Výprava Skršínu však tehdy sklídila mimořádný úspěch – především pro originální dramaturgii koncertu, kdy se naplno projevilo, jaký showman Jakub Žid je (což ovšem fanoušci jeho skupiny Skrytý půvab byrokracie už dobře věděli). To byl patrně i důvod, proč se téhož roku Typ Skršín dostal na festival undergroundové kultury „Krákor“, kde na první kytaru pro absenci L. Šmahelové vypomohl Míla Vojtíšek (frontman z kapely Ruce naší Dory). Není třeba na tomto místě vypočítávat každý koncert a vzpomínat na každou nepřístojnost. Kapelu začala doprovázet velkohubá prohlášení, jako např. toto: „*Z nicoty se navrátivší archeologické uskupení, dosud čerstvě nestálé. Kostýmovaní akademici hrají staronové kusy a inspirují se autory antickými, ale i současnými. Žádný tón pro ně není falešný, zato každá slabika důležitá.*“

1. 5. 2013 vystoupil Typ Skršín v rámci obnoveného studentského majálesu v areálu Univerzity Karlovy na malé scéně v klubu K4 v Celetné ulici, v listopadu na pasování pražských studentů archeologie na hradě Točnicku a na konci roku kapela uspořádala mimořádný koncert k desetiletému výročí založení Typu Skršín v Café Na půl cesty na Pankráci a zahrála za účasti řady původních členů. V lednu 2014 vystoupila skupina opět na akademické půdě, tentokrát ve velké aule FF UK v rámci akce „Filozofický happening aneb Finis Carduelis“ u příležitosti konce děkanského období doc. Michala Stehlíka, v říjnu pak v klubu Kravín v Ůněticích v rámci dalšího pasování 1. ročníku archeologie FF UK. V listopadu 2014 se pak odehrálo pamětihodné hraní v dnes již neexistující bubenečské nádražce při příležitosti výstavy výtvarníka Jakuba Myslína. Tehdy Typ Skršín poprvé zahrál dosud nejdelší píseň své kariéry, lovecraftovskou píseň *Gorgo Mormo* na motivy povídky Děs redhookské čtvrti,³⁴ doprovázenou krvavou divadelní obětinou. Krátce poté kapelu potkala velká ztráta v podobě odchodu Lucie Šmahelové na jih Čech. Ačkoli zůstala formálně členkou souboru a občas s ním vystupovala, bylo třeba sehnat dalšího kytaristu. Baskytarista Karel Kučera tak přisedlal na kytaru a na baskytaru přišel Vojtěch Špilar.³⁵ V březnu 2015 odehrála kapela vystoupení v rámci komponovaného večera ve squatu Cibulka v Praze-Košířích, který byl krátce nato vyklizen policií.³⁶ V letech 2015 a 2016 pak Karel Kučera kapelu dočasně opustil a na jeho pozici přispěchal Josef Chmelař.³⁷

Dne 26. 5. 2016 sehrál Typ Skršín svůj nejkratší a zároveň nejvýdělečnější koncert. Na pozvání archeologického oddělení Muzea hlavního města Prahy vystoupil během vernisáže výstavy Hroby barbarů.³⁸ Zadáním bylo zahrát celkem tři tematicky blízké písně. Za tímto účelem byly vybrány kusy *Hunská, Valhala* a samozřejmě *Hercynský les*. Když během vystoupení před kapelu předstoupil Jakub Žid v masce lesní bytosti a počal do předních řad slovných archeologů a zasloužilých hodnostářů pražských kulturních institucí rozhazovat borové šišky, leckomu v té chvíli zatrnulo.

Na počátku roku 2017 se do sestavy vrátil Karel Kučera, aby zalepil místo po Josefu Chmelařovi. Na přetřes se dostalo téma nahrání úplně prvního profesionálního alba. Kapela se tedy připravovala, aby na počátku roku 2018 mohla ve studiu 3bees v Jinočanech u Prahy nahrát své první dlouhohrající album

32 F. Flek cca po roce z nové sestavy odešel.

33 Později kapela zkoušela ve zkušebnách v Praze-Holešovicích, v Libni a nyní již několik let stabilně na Žižkově.

34 H. P. Lovecraft: *The Red Hook Horror*. Prvně vydáno v roce 1927. Česky naposledy *Lovecraft 2011*, 266–295.

35 Bývalý student Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou, umělecký kovář a vedoucí laboratoře institutu mechanického testování formy IMET, s. r. o.

36 Mohlo by se zdát, že squatům nepřináší koncertování Typu Skršín příliš mnoho štěstí do budoucna, ale ani v tomto případě neneseme na vyklizení usedlosti Cibulka žádnou vinu. Tyto po sobě jdoucí události jsou čistě náhodné.

37 Markův a Karlův spolužák z rychnovského gymnázia, dnes lékař na Klinice infekčních nemocí LF UK a FN Hradec Králové.

38 Výstava „Hroby barbarů. Svět živých a mrtvých doby stěhování národů“ byla otevřena v termínu 27. 5. 2015 – 14. 2. 2016.

Obr. 4. Nová sestava Typu Skršín během 2. koncertu po obnovení činnosti. Klub U Rafa 6. 5. 2011. Zleva doprava: Jana Novotná, Jakub Žid (v kostýmu jelena), Marek Fišer, Lucie Šmahelová, Karel Kučera, Zdeněk Beneš (zakrytý), Luboš Rypka.

Obr. 5. Typ Skršín po koncertu v Modré Vopici na Žižkově 5. 12. 2019. Zleva doprava: Jakub Žid, Lucie Šmahelová, Jana Novotná, Zdeněk Beneš, Anna Holendová, Karel Kučera, Vojtěch Špilar, Luboš Rypka, Marek Fišer (sedící).

Kam losi chodí spát s půvabnou grafikou z dílny Jakuba Žida. Na desku se dostaly především skladby starého Skršínu (*Boty, Baribal, Fanky, Madame Sanssouci, Černý Vůl, Hunská, Das Koschile*), doplněny byly ale také novými kusy (*Hercynský les, Hlavolam, Kosihy-Čaka-Makó, Erinnerung an den 30-jährigen Krieg, Valhala*). Křest alba se konal 7. 6. 2018 v hospodě Na Slamníku za podpory a kmotrovství kapely Panelákoví fotři a dramatika, básníka a hudebníka Miloslava „S.d.Ch.“ Vojtíška. Jako promo k CD vyšel v internetovém vydání časopisu Babylon rozhovor s kapelou z pera undergroundového básníka Ludka Markse, v němž pozorný čtenář kromě stručné historie kapely objeví i spoustu dalších bezděčně vyslovených pozoruhodných informací (*Marks 2018*). Na jaře 2018 kapelu doplnila ještě Anna Holendová (příčná a irská flétna, zpěv).³⁹ Typ Skršín byl totiž vždy davovým typem kapely, založeným na polyfonních zpěvech. V prosinci 2018 pak kapela vánočním koncertem v klubu Klubovna v Praze-Dejvicích oslavila 15 let od založení souboru.

Pochopitelně, že pandemie koronaviru v letech 2020–2021 postihla vážně rovněž koncertní aktivity Typu Skršín – počet akcí se scvrkl na slabou polovinu až třetinu původní produkce. Poté, co se Anna Holendová musela začít věnovat především mateřským povinnostem, nastoupila do souboru jako vokální posila Júlia Holáňová.⁴⁰ Poslední rok však nepříznivé koncertní situace využilo hudební uskupení k přípravě

druhého dlouhohrajícího alba. Z aktuální pandemické situace se vylíhla kupříkladu píseň *Nejezděte nikam* (Protest-song proti turistice). Album, které nese název *Či je to vina*, nahrála kapela v lednu až březnu 2022 opět ve studiu 3bees v Jinočanech. Na album se dostala ještě

Obr. 6. Po 102. odehraném koncertě 16. 12. 2021 v hospodě Na Slamníku. Zleva doprava: Marek Fišer, Luboš Rypka, Jakub Žid, Karel Kučera, Júlia Holáňová, Jana Novotná, Vojtěch Špilar, Zdeněk Beneš (ležící). Foto Jiří Hrbek.

39 Vystudovala ČZU s krásnou specializací na inseminaci hospodářských zvířat, později pracovala ve výzkumném ústavu humánní genetiky, dnes na mateřské dovolené.

40 V současnosti pracuje jako sociální asistentka v Azylovém domě sv. Terezie Arcidiecézní charity Praha.

jedna starší píseň (*Příběh vývarové kašpařiny*⁴¹), jinak je však složena z písní víceméně nových (*Boris*, *J. L. Pič*, *Femme Fatale*,⁴² *Jaro*,⁴³ *Královna Dagmar*, *Nejezděte nikam*). Archeologická nit, která kapelu stále propojuje s téměř rodným oborem, se zrcadlí nejen ve středověkém dramatu s hip-hopovými prvky o dánské královně Dagmar českého původu, ale především v country-darkrockové poctě velikánu české archeologie, Josefu Ladislavu Pičovi (např. *Sklenář 2013*).

Urny a popelnice, žárové hroby,
náušnice, záušnice, spony a skoby
Všelijaká jiná veteš z pradávnej doby
V Muzeu Národa českého ho-ho-hó
Police zdobí!

J. L. Pič zaryl rýč,
další nález přibyl,
J. L. Pič se činil
J. L. Pič přemoh' chtíč,
nikdy se neoženil,
jen nálezů si cenil.*

* Úryvek z textu písně *Josef Ladislav Pič. Národní hrdina*.

ZÁVĚR

Na konci roku 2021 kapela odehrála již 102. koncert od svého založení, zcela příznačně v hospodě Na Slamníku v rámci předvánočního Kabaretu Původního Bureše. Během svého působení zažila mnohé personální přesuny, vzlety i pády, koncerty po dnes často již zaniklých klubech či hraní na menších téměř neznámých i prestižních undergroundových festivalech (z posledních let např. Kadeřábek 2012, Krákor 2012, Zelifest 2015, Krákor 2018, Undergroundové kvílení v Broumově v roce 2019, Orlický Woodstock 2020, festival Napříč na Skalákově mlýně v Meziříčku u Želetavy a Underground Birthday Party v Lounech v roce 2021). Jednoznačně nejbizarnějšími byla vystoupení v Pardubicích na Perštýnském náměstí v rámci multikulturního jarmarku v roce 2016 nebo unplugged hraní běžcům během hlavního závodu Prague International Marathonu v roce 2018, na obě akce dlouho nezapomeneme. Co přinese budoucnost, to se však z textů Typu Skršín nedozvíte, neboť to ještě nebylo napsáno. Popřejme tedy kapele spousty dalších vydařených koncertů a úspěšný nadcházející rok 2023, kdy soubor oslaví 20 let od svého založení.

LITERATURA

Kopáč, R. – Stančík, P. 2021: Praha ožralá. Praha.

Lovecraft, H. P. 2011: Měsíční močál. Příběhy a sny z let 1921–1925. Sebrané spisy svazek II. Praha.

Malkovský, M. – Venc, S. 1995: Quartzites of north-west Bohemia as Stone age raw materials: environs of the towns of Most and Kadaň. Czech Republic. Památky archeologické 86, 5–37.

Marks, L. 2018: Typ Skršín našel ocilku. Babylon. Dostupné z: <https://babylonrevue.cz/typ-skrsin-nasel-ocilku/> [cit. 2022-03-14].

Sklenář, K. 2013: Pič – Niederle – Buchtela: zápas o českou archeologii na přelomu 19. a 20. století (Památce Josefa Ladislava Piče po 100 letech od jeho úmrtí). Praehistorica 31/1, 9–98.

41 Autorem textu je Heinrich Hoffmann, z knihy *Ježipetr aneb Veselé historky a žertovné obrázky/Der Struwelpeter* (1845), v překladu Tomáše Kafky (2004), s částečným využitím původního německého textu.

42 Autorem textu je archeolog NPÚ Zdeněk Dragoun.

43 Autory textu jsou Egon Bondy a Petr Formš.

Zdeněk Beneš, Ústav archeologické památkové péče středních Čech, Nad Olšínami 448/3, 100 00 Praha 10
zdenek.benes@uappsc.cz

Luboš Rypka, Muzeum města Ústí nad Labem, Masarykova 1000/3, 400 01 Ústí nad Labem
rypka@muzeumusti.cz